

**ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ
ОСВІТИ**

ШКОЛОЗНАВСТВО

**методичні вказівки для організації та проведення
практичних занять**

**ІВАНО-ФРАНКІВСЬК,
2012**

УДК 378.147.34
ББК 74.58

Школознавство: методичні вказівки для організації та проведення практичних занять / автор-упорядник О.І. Кіліченко. – Івано-Франківськ, 2012. – 44 с.

Рецензенти:

Русин Г. А. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики початкової освіти

Хімчук Л. Л. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики початкової освіти

Затверджено Вченою радою Педагогічного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Протокол № 1 від «31» серпня 2012 р.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ „Школознавство”

ОПИС НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Предмет: Школознавство

Курс: підготовка бакалаврів	Шифр напрям, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів, відповідник ECTS: 1,5 Модулів: 2 Змістових модулів: 4 Загальна кількість годин: 54 год.	0101.Педагогічна освіта 6.010100. Початкове навчання бакалавр	Обов’язкова Рік підготовки: 1 Лекції – 14 Семінарські (практичні) заняття – 16 Самостійна робота: 24 Вид контролю: залік

1. Мета викладання дисципліни: сприяння в орієнтуванні студентів в особливостях управління та організації навчально-виховного процесу загальноосвітньої школи I –III ступеня, ознайомленні з основними шкільними документами.

2. Завдання вивчення дисципліни:

- Оволодіння теоретичними основами управління, керівництва та менеджменту сучасної загальноосвітньої школи.
- Ознайомлення з найбільш значущими та перспективними сучасними педагогічними ідеями й теоріями організації та управлінні навчально-виховним процесом у ЗОШ;

- Сприяння засвоєння основних функцій, принципів та методів управління ЗОШ;
- Ознайомлення із основними шкільними документами і формування вміння з ними працювати.

3. Місце дисципліни в системі вищої професійної освіти.

Даний курс є загальноосвітньою дисципліною, яка сприяє ознайомленню студентів із особливостями організації педагогічного процесу, методичної роботи, управління і контролю в ЗОШ.

4. Вимоги до рівня освоєння змісту курсу

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

Змістовий модуль 1:

- знати

Основи теорії управління освітою; поняття „управління”, „керівництво”, „менеджмент”. Структуру управління освітою згідно державного Закону „Про освіту”, „Про вищу освіту” положень про дошкільні, загальноосвітні та вищі навчально-виховні заклади, особливості інспектування закладів освіти.

- уміти

Орієнтуватися, розкривати суть і зміст основних положень теорії управління освітою.

Змістовий модуль 2:

- знати

Категорії управління закладами освіти. Особливості планування та обліку роботи школи, всереденішкільного контролю, педагогічного аналізу навчально-виховного процесу

- уміти

Розкривати суть основних категорій теорії управління освітою та використовувати їх у педагогічній діяльності.

Змістовий модуль 3:

- знати

Методична робота в школі.

Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності . Наукова організація праці в школі – основа вдосконалення навчально-виховного процесу.

- уміти

визначати основні напрями організації методичної роботи в ЗОШ.

Змістовий модуль 4:

- знати

Законодавчі, нормативно-правові та організаційні документи, які регулюють діяльність школи та закладів освіти.

- уміти

використовувати в своїй педагогічній діяльності законодавчі, нормативно-правові та організаційні документи, які регулюють діяльність школи та закладів освіти.

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ

Тема	Кількість годин, відведених на:		
	лекції	семінарські заняття	самостійну роботу
Змістовий модуль 1. Основи теорії управління			
Тема 1 Управління ЗОШ, як педагогічна дефініція.	2	2	2
Тема 2. Структура управління.	2		2
Тема 3 Інспектування шкіл.	2		
Змістовий модуль 2. Наукові основи управління загальноосвітніми навчальними закладами.			
Тема 4. Категорії управління ЗОШ.	2		
Тема.5. Планування та облік роботи школи.	2	2	2
Тема 6. Всереденішкільний контроль.		2	2
Тема 7. Педагогічний аналіз навчально-виховного процесу і управління школою.		2	2
Змістовий модуль 3			
Тема 8. Методична робота в школі.	2	2	4
Тема 9. Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності.	2	2	4
Тема 10. Наукова організація праці в школі – основа вдосконалення навчально-виховного	2	2	2

Змістовий модуль 4. Документознавство в ЗОШ.			
Тема 11. Законодавчі, нормативно-правові та організаційні документи про школу		2	4
Разом	14	16	24

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Управління ЗОШ, як педагогічна дефініція.	2
2.	Планування та облік роботи школи.	2
3.	Всереденішкільний контроль.	2
4.	Педагогічний аналіз навчально-виховного процесу і управління школою.	2
5.	Методична робота в школі.	2
6.	Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності.	2
7.	Наукова організація праці в школі – основа вдосконалення навчально-виховного процесу.	2
8.	Законодавчі, нормативно-правові та організаційні документи про школу	2

Практичний змістовий модуль 1

Основи теорії управління освітою.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1

ТЕМА: УПРАВЛІННЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЮ ШКОЛОЮ, ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА. СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ

Навчальні цілі:

Знати: поняття «управління», «керівництво», «менеджмент», основні категорії управління і керівництва ЗОШ, структуру органів управління.

Уміти: визначати особливості управління, керівництва і менеджменту в організації педагогічного процесу ЗОШ.

Ключові слова: управління, керівництво, менеджмент, принципи управління, класифікація принципів управління, функції управління, спеціальні функції управління, загальні функції управління, методи управління, класифікація методів управління, органи управління, органи самоврядування, структура органів управління.

ПЛАН

1. Управління і керівництво школою.
2. Принципи управління.
3. Функції управління.
4. Методи організації педагогічного управління.
5. Органи управління і самоврядування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Актуальні проблеми закладами освіти. Збірник матеріалів / Упор. Л.Келембет, О.Нижник, Г. Пониполяк. – Івано-Франківськ: ОШПО, 2002. – С. 6-38.
2. Волкова Н.П. Педагогіка. – К.: Академія, 2001. – Р. 4.1, 4.2.

3. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія. - К.: Вища школа, 1995. - С. 221 - 230.
4. Березняк Є.С. Громадсько-демократичні структури в управлінні школою //Педагогіка і психологія. - 1995, № 2. - С. 164-171.
5. Березняк Є.С. Реалізація принципу демократизації в управлінській діяльності директора школи. - К.:ЄДО, 1996.
6. Бегей В. Демократичні засади управління школою. - Івано-Франківськ: Плай, 1997.-
7. Волкова Н.П. Педагогіка. –К., 2003. – С. 371-374.
8. Закон України «Про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР «Про освіту». - К.:ГЕНЕЗА, 1996. – Ст. 11, 12, 16, 20.
9. Закон України «Про загальну середню освіту» // Освіта України, № 25, 23 червня 1999.
10. Касьяненко М.Д. Педагогіка співробітництва. - К.: Вища школа, 1993. - С. 293 - 297.
11. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа) // Інформ. Збірник МОН. – 2002. – № 2.
12. Кузьмінський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. – К.: Знання-Прес, 2003. – Т. 24.
13. Лаврук В. Внутрішньошкільний контроль: Практичний посібник керівника школи. – К.: Вид. дім «Шкіл.світ», 2006. – С.80-87.
14. Максим'юк С.П.. Педагогіка. –К.: Кондор, 2005. – С. 515-529.
15. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. – К., 2001.– Тема 21.
16. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа) // Інформ. Збірник МОН. – 2002. – № 2.
17. Онишків З.М. Основи школознавства. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – Тема 1.
18. Павлютенков Є.М., Крижко В.В. Основи управління школою. – Харків: Основа, 2006. – Ч. 1.
19. Пальчевський С.С. Педагогіка. – К.: Каравела, 2007. - Р.5.1.
20. Положення про загальноосвітній навчальний заклад // Інформ. Збірник МОН. – 2002. – № 7.

21. Положення про середній загальноосвітній навчально-виховний заклад // Освіта. - 3.09. 1993. - С. 9.
22. Сухомлинський В.О. Пависька середня школа // Твори в 5 томах. - К.: Рад. школа, 1975. - Т. 4. - С. 31 -40.
23. Сухомлинський В.О. Розмова з молодим директором // Твори в 5 т. – К.: Рад. школа, 1975. – Т. 4. – С. 394-576.
24. Тягур Р.С. Теорія управління навчально-виховним процесом. - Івано-Франківськ, 1997. - С. 10 - 22, 29 - 42.
25. Фіцула М. М. Педагогіка. - К.: Академія, 2000. - С. 404 - 412, 419 - 422.
26. Щербань П.М. Прикладна педагогіка. – К.: Вища школа, 2002. – Р. 4.

Завдання для самостійного пошуку

Репродуктивний рівень:

1. Із Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту» випишіть статті про управління, органи управління і самоврядування ЗОШ.
2. Занотуйте міркування педагогів про особливості організації управління, керівництво і менеджмент загальноосвітніх закладів.
3. Ознайомтеся із поглядами В.О. Сухомлинського на проблеми керівництва загальноосвітніми навчальними закладами. З цією метою опрацюйте його працю «Розмова з молодим директором».

Частково-пошуковий рівень:

1. Доберіть бібліографію до даної теми.
2. Теми рефератів, співдоповідей та повідомлень:
 - а) Менеджмент як основа новітніх підходів до управління освітою.
 - б) Базові терміни менеджменту в освіті (За Р.С.Тягуром).
 - в) Системний підхід в управлінні.

Творчий рівень

1. Складіть словничок педагогічних термінів по даній темі на основі аналізу літератури. Для цього випишіть по 2-3 варіанти

визначень кожного ключового терміну, що пропонуються авторами. Попробуйте сконструювати власні дефініції.

2. Змодельуйте систему управління освітою в Україні (досвід побудови наочного посібника, опорної схеми).

3. Із студентами групи організуйте дискусію на тему «Організація педагогічним процесом і діяльністю ЗОШ результативнішою буде при використанні управління чи менеджменту».

4. Проаналізуйте педагогічні ситуації № 2, 4, 5, 6 (Кузьмінський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. – К.: Знання-Прес, 2003. – Т. 24.).

Практичний змістовий модуль 2.

Наукові основи управління загальноосвітніми навчальними закладами.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2

ТЕМА: ПЛАНУВАННЯ ТА ОБЛІК НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В ШКОЛІ

Навчальні цілі:

Знати: особливості планування ЗОШ і види планів.

Уміти: моделювати різні види планів для організації навчальним процесом і діяльності ЗОШ.

Ключові слова: планування навчально-виховним процесом в ЗОШ, види планів.

П Л А Н

1. Принципи планування роботи в школі.
2. Сутність системно-комплексного підходу до складання планів:
 - а) перспективний план роботи школи;
 - б) план роботи школи на рік;
 - в) комплексно цільове планування;
 - г) календарний план роботи школи на навчальну чверть;

- г) планування навчального процесу вчителем;
 - д) планування виховного процесу вчителем;
 - е) план керівника школи.
3. Педагогічні вимоги до планування навчально-виховним процесом в ЗОШ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Актуальні проблеми закладами освіти. Збірник матеріалів / Упор. Л.Келембет, О.Нижник, Г. Пониполяк. – Івано-Франківськ: ОШПО, 2002. – С. 104-119.
2. Бегей В. Системно-комплексне планування роботи школи. – Івано-Франківськ: Плай, 1998. - 56 с.
3. Волкова Н.П. Педагогіка. – К.: Академія, 2001. – С. 387-394.
4. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія. - К.: Вища школа, 1995. - С. 227 - 230.
5. Городова Н.М. Планування роботи закладу освіти. - Харків: Основа, 2005. – 205 с.
6. Жерносек І. План роботи школи //Початкова школа, 1993. - № 9. - С. 62 - 66.
7. Касьяненко М.Д. Педагогіка співробітництва. - К.: Вища школа, 1993. - С. 303 - 306.
8. Кузьмінський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. – К.: Знання-Прес, 2003. – Т.24.
9. Мойсеюк Н.С. Педагогіка. – К., 2001.– С. 561-566.
10. Онишків З.М. Основи школознавства. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – Р. 3.2, 3.3.
11. Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. – Р. 15.
12. Тягур Р.С. Теорія управління навчально-виховним процесом. - Івано-Франківськ, 1997. - С. 97 -112..
13. Фіцула М. М. Педагогіка. - К.:Академія, 2000. - С. 413 - 418.

Завдання для самостійного пошуку

Репродуктивний рівень:

1. Занотуйте міркування педагогів про значення планування при організації навчально-виховного процесу в ЗОШ.
2. Користуючись творами педагогів визначіть роль обліку в організації діяльності ЗОШ.

Частково-пошуковий рівень:

1. Доберіть бібліографію до даної теми.
2. Ознайомтеся у школі із системою планування закладу та особливостями обліку роботи.
3. Проаналізуйте:
 - а) план роботи школи;
 - б) план роботи директора школи;
 - в) календарні плани вчителів;
 - г) план виховної роботи.

Творчий рівень

1. Складіть словничок педагогічних термінів по даній темі на основі аналізу літератури. Для цього випишіть по 2-3 варіанти визначень кожного ключового терміну, що пропонуються авторами. Попробуйте сконструювати власні дефініції.
2. Проаналізуйте педагогічні ситуації № 1 (Кузьмінський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. – К.: Знання-Прес, 2003. – Т. 24.)
3. Порівняйте календарні плани, запропоновані в журналі «Початкова школа» із календарними планами вчителів у яких були на практиці.
4. Складіть календарний навчальний план для 1, 2, 3 класів (предмети і клас за вибором).

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3
ТЕМА: КОНТРОЛЬ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ

Навчальні цілі:

Знати: особливості і вимоги до організації контролю в загальноосвітній школі.

Уміти: визначати форми, методи і види контролю.

Ключові слова: контроль, види контролю, форми контролю, методи контролю.

П Л А Н

1. Вимоги до організації всерединішкільного контролю і регулювання.
2. Зміст всерединішкільного контролю.
3. Види контролю.
4. Форми і методи контролю.
5. Визначення цілей всерединішкільного контролю.
6. Планування всерединішкільного контролю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Актуальні проблеми закладами освіти. Збірник матеріалів / Упор. Л.Келембет, О.Нижник, Г. Пониполяк. – Івано-Франківськ: ОППО, 2002. – С. 120-125.
2. Волкова Н.П. Педагогіка. – К.: Академія, 2001. – С. 389-392.
3. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія. - К.: Вища школа, 1995. - С. 223 - 230.
4. Касьяненко М.Д. Педагогіка співробітництва. - К.: Вища школа, 1993. - С. 306 - 307.
5. Лаврук В. Внутрішньошкільний контроль: Практичний poradnik керівника школи. – К.: Вид. дім «Шкіл.світ», 2006. – 127 с.
6. Максим'юк С.П.. Педагогіка. –К.: Кондор, 2005. –С. 527-529.
7. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. – К., 2001.– С. 570-574.

8. Онишків З.М. Основи школознавства. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – Тема 4.
9. Тягур Р.С. Теорія управління навчально-виховним процесом. - Івано-Франківськ, 1997. - С. 48 -74.
10. Фіцула М. М. Педагогіка. - К.: Академія, 2000. - С. 413 - 418.

Завдання для самостійного пошуку

Репродуктивний рівень:

1. Занотуйте міркування педагогів про значення всерединішкільного контролю.
2. Випишіть примірний розподіл обов'язків між шкільними адміністраторами при здійсненні всередині шкільного контролю.

Частково-пошуковий рівень:

1. Доберіть бібліографію до даної теми.
2. Теми рефератів, співдоповідей та повідомлень:
 - а) Особливості контролю за якістю знань, умінь та навичок,
 - б) Суть контролю за станом викладання певних предметів.
 - в) всередині шкільний контроль за якістю виховної роботи.
3. Проаналізуйте алгоритми:
 - а) контролю за рівнем навчальних досягнень школярів;
 - б) проведення тематичного і фронтального контролю,(Лаврук В. Внутрішньошкільний контроль: Практичний poradnik керівника школи. – К.: Вид. дім «Шкіл.світ», 2006. – С. 75-80).
4. Проаналізуйте пам'ятки з вивчення системи уроків вчителя. (Лаврук В. Внутрішньошкільний контроль: Практичний poradnik керівника школи. – К.: Вид. дім «Шкіл.світ», 2006. – С. 96-104)

Творчий рівень:

1. Складіть словничок педагогічних термінів по даній темі на основі аналізу літератури. Для цього випишіть по 2-3 варіанти визначень кожного ключового терміну, що пропонуються авторами. Попробуйте сконструювати власні дефініції.
2. Структура організації всерединішкільного контролю (досвід побудови наочного посібника, опорної схеми).
3. Змоделюйте структуру всередині шкільного контролю за відвідування учнями навчальних занять.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4

ТЕМА: ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ І УПРАВЛІННЯ ШКОЛОЮ

Навчальні цілі:

Знати: поняття «педагогічний аналіз», його види і значення.

Уміти: аналізувати уроки і виховні заходи у початковій школі.

Ключові слова: педагогічний аналіз, системний аналіз уроку, аналіз виховного заходу.

П Л А Н

1. Педагогічний аналіз.
2. Підвищення аналітичної основи управління:
 - а) системний аналіз уроку;
 - б) логіка аналізу виховного заходу;
 - в) параметри якості знань і рівня вихованості школярів;
 - г) аналіз підсумків навчального року;
 - г) визначення завдань на новий рік.

ЛІТЕРАТУРА

1. Актуальні проблеми закладами освіти. Збірник матеріалів / Упор. Л.Келембет, О.Нижник, Г. Пониполяк. – Івано-Франківськ: ОШПО, 2002. – С. 39-57.

2. Бегей В. Системно-комплексне планування роботи школи. - Івано-Франківськ: Плай, 1998. - 56 с.
3. Бондар В.І. Теорія і технологія управління процесом навчання в школі. – К.
4. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія. - К.: Вища школа, 1995. - С. 227 - 230.
5. Ігнатюк С.І., Туряниця В.В. Якість роботи вчителя: кваліметричний підхід. – Ужгород: УжНУ, 2001. – 144 с.
6. Касьяненко М.Д. Педагогіка співробітництва. - К.: Вища школа, 1993. - С. 303 - 306.
7. Конаржевський Ю.А. Аналіз урока. – М.: Центр «Педагогический поиск», 2000. – Ч. 2.
8. Кузьмінський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. – К.: Знання-Прес, 2003. – Т. 24.
9. Мойсеюк Н.С. Педагогіка. – К., 2001.– С. 557-560.
10. Павлютенков Є.М., Крижко В.В. Основи управління школою. – Харків: Основа, 2006. – С. 45-46.
11. Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. – Р. 11.
12. Сухомлинський В.О. Розмова з молодим директором. Бесіда 7, 8. // Тв. в 5 ти Томах. - К.: Рад. школа. - Т. 4. - С. 576 - 626.
13. Тягур Р.С. Теорія управління навчально-виховним процесом. - Івано-Франківськ, 1997. - С. 48 -74.
14. Фіцула М. М. Педагогіка. - К.: Академія, 2000. - С. 413 - 418.

Завдання для самостійного пошуку

Репродуктивний рівень:

Заняйте міркування педагогів про значення аналізу уроків та виховних заходів у вдосконаленні навчально-виховного процесу в ЗОШ.

Частково-пошуковий рівень:

1. Доберіть бібліографію до даної теми.

2. Проаналізуйте запропоновані вам вимоги до аналізу уроків і виховних заходів.

Творчий рівень

1. Складіть свій план аналізу:
 - а) уроку в початкових класах;
 - б) виховного заходу.
2. Запропонуйте методику аналізу роботи вчителя на уроці:
 - а) засвоєння нових знань;
 - б) засвоєння навичок і умінь;
 - в) застосування знань, навичок і умінь;
 - г) узагальнення та систематизації знань;
 - г) перевірки та корекції знань, навичок та умінь;
 - д) комбінованому уроці.
3. Проведіть в групі дискусію на тему «Урок аналізуємо? Чи діагностуємо?» (За матеріалами підручника Підласого І.П. Практична педагогіка або три технології).
4. Проаналізуйте педагогічні ситуації № 3, 7,8,9, 10 (Кузьмінський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. – К.: Знання-Прес, 2003. – Т. 24.)

Практичний змістовий модуль 3

Шляхи вдосконалення педагогічної майстерності вчителів загальноосвітніх шкіл

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5

ТЕМА: МЕТОДИЧНА РОБОТА В ШКОЛІ

Навчальні цілі:

Знати: особливості організації методичної роботи в початковій школі.

Уміти: реалізовувати знання про організацію методичної роботи в ЗОШ у практичну діяльність вчителя початкових класів.

Ключові слова: методична робота в школі, форми, функції методичної роботи, завдання методичної роботи, підвищення кваліфікації та атестація педагогічних працівників.

П Л А Н

1. Завдання та зміст методичної роботи в ЗОШ.
2. Форми методичної роботи з учителями, їх характеристика.
3. Організація методичної роботи на діагностичній основі.
4. Підвищення кваліфікації та атестації педагогічних працівників.
5. Методоб'єднання вчителів малокомплектних шкіл.

ЛІТЕРАТУРА

1. Актуальні проблеми закладами освіти. Збірник матеріалів / Упор. Л.Келембет, О.Нижник, Г. Пониполяк. – Івано-Франківськ: ОІППО, 2002. – С. 126-134.
2. Волкова Н.П. Педагогіка. _ К., 2003. – С. 393-402.
3. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа) // Інформ. Збірник МОН. – 2002. – № 2.
4. Лаврук В. Внутрішньошкільний контроль: Практичний poradnik керівника школи. – К.: Вид. дім «Шкіл.світ», 2006. – С. 113-115).

5. Максим'юк С.П.. Педагогіка. –К.: Кондор, 2005. – С. 530-541.
6. Методична робота в школі / Упоряд. М. Голубченко. – К.: Шкільний світ, 2007. – 128 с.
7. Мойсеюк Н.С. Педагогіка. – К., 2001.– С. 592-604.
8. Онишків З.М. Основи школознавства. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – Тема 2.
9. Пальчевський С.С. Педагогіка. – К.: Каравела, 2007. – Р. 5.3.
10. Положення про загальноосвітній навчальний заклад // Інформ. Збірник МОН. – 2002. – № 7.
- Сухомлинський В.О. Розмова з молодим директором // Твори в 5 т. – К.: Рад. школа, 1975. – Т. 4. – С. 394-576.
11. Теоретичні основи педагогіки / За ред.. О.Вишневського. – Дрогобич, 2001. – С. 261-263.
12. Типове положення про атестацію педагогічних працівників України // Інформ. Збірник МОН. – 1994. – № 5-6.
13. Фіцула М. М. Педагогіка. - К.: Академія, 2000. - С. 423-431.

Завдання для самостійного пошуку

Репродуктивний рівень:

Занотуйте міркування педагогів про значення та особливості організації методичної роботи в загальноосвітніх школах.

Частково-пошуковий рівень:

1. Доберіть бібліографію до даної теми.
2. Теми рефератів, співдоповідей та повідомлень:
 - а) Методичні об'єднання вчителів.
 - б) Проаналізуйте можливі зв'язки між різними формами методичної роботи в школі.
3. Проаналізуйте пам'ятки з вивчення стану планування, роботи та результативності шкільного методичного об'єднання. (Лаврук В. Внутрішньошкільний контроль: Практичний poradnik керівника школи. – К.: Вид. дім «Шкіл.світ», 2006. – С. 113-115)

Творчий рівень

Складіть орієнтовний план роботи методичного об'єднання вчителів початкових класів, попередньо ознайомившись з роботою такого об'єднання в школі.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 6 **ТЕМА: ІННОВАЦІЙНА СПРЯМОВАНІСТЬ** **ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Навчальні цілі:

Знати: особливості вивчення, узагальнення, поширення передового педагогічного досвіду.

Уміти: аналізувати, систематизувати, творчо використовувати передовий педагогічний досвід учителів початкових класів.

Ключові слова: практика, педагогічна практика, досвід, педагогічний досвід, способи вивчення, узагальнення, поширення і впровадження досягнень педагогічної науки і передового педагогічного досвіду, педагогічні інновації.

П Л А Н

1. Проблеми вивчення, узагальнення і поширення передового досвіду учителів і педагогічних колективів, впровадження в практику школи досягнень педагогічної науки.
2. Поняття педагогічний досвід. Види.
3. Способи вивчення, узагальнення, поширення і впровадження досягнень педагогічної науки і передового педагогічного досвіду.
4. Втілення досягнень педагогічної науки.
5. Критерії педагогічних інновацій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Волкова Н.П. Педагогіка. – К.: Академія, 2001. – Р. 4.5.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. – К., 2004. – . 352.

3. Лаврук В. Внутрішньошкільний контроль: Практичний порадник керівника школи. – К.: Вид. дім «Шкіл.світ», 2006. – С. 115-117.
4. Максим'юк С.П.. Педагогіка. –К.: Кондор, 2005. – С. 550-570.
5. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. – К., 2001. – С. 583-591.
6. Онишків З.М. Основи школознавства. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – Тема 5.
7. Передовий педагогічний досвід: теорія і методика / Під ред. Л.Л.Момот. – К.: Рад. Школа, 1990. – 144 с.
8. Тягур Р.С. Теорія управління навчально-виховним процесом. - Івано-Франківськ, 1997. - С. 48 -74.
9. Фіцула М. М. Педагогіка. - К.: Академія, 2000. - С. 413 - 418.
10. Химинець В.В., Кірик М.Ю. Інновації в початковій школі. – Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗІППО, 2008. – 344 с.

Завдання для самостійного пошуку

Репродуктивний рівень:

1. Занотуйте міркування видатних педагогів про значення вивчення, узагальнення, поширення передового педагогічного досвіду у зростанні педагогічної майстерності вчителів початкових класів.
2. Випишіть значення понять: досвід, педагогічний досвід, інновації.

Частково-пошуковий рівень:

1. Доберіть бібліографію до даної теми, скласти анотації
2. Теми рефератів, співдоповідей та повідомлень:
 - а) Сутність освітніх інноваційних процесів.
 - б) Види освітніх інновацій.
3. Проаналізуйте пам'ятку з вивчення та впровадження педагогічного досвіду (Лаврук В. Внутрішньошкільний контроль: Практичний порадник керівника школи. – К.: Вид. дім «Шкіл.світ», 2006. – С. 115-117).

Творчий рівень

1. Складіть словничок педагогічних термінів по даній темі на основі аналізу літератури. Для цього випишіть по 2-3 варіанти визначень кожного ключового терміну, що пропонуються авторами. Попробуйте сконструювати власні дефініції.
2. Опишіть досвід роботи вчителя початкових класів, де ви були на педагогічній практиці.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7

ТЕМА: НАУКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ В ШКОЛІ – ОСНОВА ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНО- ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Навчальні цілі:

Знати: особливості наукової організації праці вчителів і способи стимулювання наукової організації праці учнів.

Уміти: організувати свій навчальний і відпочинковий час і відповідності до принципів НОП.

Ключові слова: наукова організація педагогічної праці, наукова організація праці учня, економія та раціональне використання часу, створення та раціональне використання сприятливих умов праці та відпочинку, гармонійний розвиток учасників педагогічного процесу

П Л А Н

1. Поняття та складові наукової організації педагогічної праці:
 - а) наукова організація педагогічної праці;
 - б) наукова організація праці учня.
2. Принципи організації наукової організації праці в школі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Онишків З.М. Основи школознавства. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – Р. 1.7.
2. Радченко И.П. НОТ учителя. – М.: Просвещение, 1989. – С. 238 с.

3. Фіцула М. М. Педагогіка. - К.: Академія, 2000. – С. 442-445.

Завдання для самостійного пошуку

Репродуктивний рівень:

Занотуйте міркування педагогів та видатних особистостей про значення самоорганізації.

Частково-пошуковий рівень:

Доберіть бібліографію до даної теми.

Теми рефератів, співдоповідей та повідомлень:

- а) Проблема економії часу;
- б) Шляхи раціоналізації режиму дня;
- г) Шляхи нормалізації робочого місця і умов праці;

Творчий рівень

1. Проаналізуйте власний режим дня і визначіть шляхи його оптимізації.
2. Організуйте в своїй навчальній групі дискусію «Чи варто використовувати основні постулати НОП в організації сьогоднішньої педагогічної діяльності вчителів початкових класів; діяльності студентів».

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 8
ТЕМА: ЗАКОНОДАВЧІ, НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ТА
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ ПРО ШКОЛУ

Навчальні цілі:

Знати: перелік основних законодавчих, нормативних та організаційних документів, які регулюють діяльність школи.

Уміти: уміти оперувати та використовувати основні законодавчі, нормативні та організаційні документи, які регулюють діяльність школи

Ключові слова: законодавчі, нормативні та організаційні документи, які регулюють діяльність школи

П Л А Н

1. Законодавчі документи, які регулюють діяльність школи та закладів освіти.
2. Нормативно-правові документи, які регулюють діяльність школи та закладів освіти.
3. Організаційні документи, які регулюють діяльність школи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державний Стандарт початкової загальної освіти // Книга вчителя початкової школи: Довідково-методичне видання / Упоряд. Г.Ф. Древаль, А.М. Заїка. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – С.133-176.
2. Закон України «Про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР «Про освіту». - К.:ГЕНЕЗА, 1996. (Книга вчителя початкової школи: Довідково-методичне видання / Упоряд. Г.Ф. Древаль, А.М. Заїка. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – С. 34-69).
3. Закон України «Про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР «Про освіту». - К.:ГЕНЕЗА, 1996. (Книга вчителя початкової школи: Довідково-методичне видання / Упоряд. Г.Ф. Древаль, А.М. Заїка. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – С. 70-97).

4. Конституція України // Книга вчителя початкової школи: Довідково-методичне видання / Упоряд. Г.Ф. Древаль, А.М. Заїка. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – С. 12-13.
5. Інструкція з ведення ділової документації у загальноосвітніх навчальних закладах I – III ступеня // Інформаційний збірник Міністерства України. – 2000. - № 17. – С. 9-11.
6. Книга вчителя початкової школи: Довідково-методичне видання / Упоряд. Г.Ф. Древаль, А.М. Заїка. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – 464 с.
7. Лаврук В. Внутрішньошкільний контроль: Практичний poradник керівника школи. – К.: Вид. дім «Шкіл.світ», 2006. – С. 68-69, 96, 122, 123.
8. Онишків З.М. Основи школознавства. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – Р. 3.3.
9. Павлютенков Є.М., Крижко В.В. Основи управління школою. – Харків: Основа, 2006. – С. 46-47.

Завдання для самостійного пошуку

Репродуктивний рівень:

1. Випишіть вимоги, щодо оформлення ділової документації в загальноосвітньому навчальному закладі.
2. Заповніть таблицю, в яку необхідно вписати документ про школу.

Законодавчі документи, які регулюють діяльність школи та закладів освіти.	Нормативно-правові документи, які регулюють діяльність школи та закладів освіти.	Організаційні документи, які регулюють діяльність школи

Частково-пошуковий рівень:

1. Проаналізуйте алгоритм роботи з вивчення і впровадження вимог директивних та нормативних документів. (Лаврук В. Внутрішньошкільний контроль: Практичний poradник керівника школи. – К.: Вид. дім «Шкіл.світ», 2006. – С. 68-69, 96, 122, 123.)

трішньошкільний контроль: Практичний poradnik керівника школи. – К.: Вид. дім «Шкіл. світ», 2006. – С. 68-69).

2. Проаналізуйте пам'ятки з вивчення стану ведення класних журналів, особових справ учнів.(Лаврук В. Внутрішньошкільний контроль: Практичний poradnik керівника школи. – К.: Вид. дім «Шкіл. світ», 2006. – С. 122, 123).

Творчий рівень

Запропонуйте свій алгоритм із вивчення законодавчих, нормативних та організаційних документів, які регулюють діяльність школи.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ

1. Управління і керівництво школою
2. Принципи управління освітою.
3. Структура управління освітою в Україні.
4. Органи управління системою освіти в Україні та їх завдання.
5. Методи організації педагогічного управління.
6. Організаційно-педагогічні методи управління освітою
7. Соціально-психологічні методи управління школою.
8. Функції управління.
9. Службові обов'язки директора школи.
10. Службові обов'язки заступників директора школи.
11. Органи громадського самоврядування в школі..
12. Система шкільного планування, його принципи.
13. Зміст всерединішкільного планування на тиждень.
14. Зміст річного плану роботи загальноосвітньої школи.
15. Педагогічна рада школи, її роль та особливості роботи.
16. Педагогічний аналіз навчально-виховного процесу в школі.
17. Системний аналіз уроку.
18. Логіка аналізу виховного заходу.
19. Вимоги до організації всерединішкільного контролю і регулювання.
20. Види контролю у початкових класах.
21. Форми і методи контролю в початкових класах. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів.
22. Інтегровані рівні навчальних досягнень учнів і їх характеристики.
23. Особливості оцінювання в першому і другому класах.
24. Основні функції перевірки і оцінювання навчальних досягнень учнів.
25. Основні форми і зміст методичної роботи в школі.
26. Функції методичної роботи в школі.
27. Критерії визначення передового педагогічного досвіду.
28. Проблеми вивчення, узагальнення і впровадження в практику передового педагогічного досвіду.
29. Педагогічний досвід і його види.
30. Методика вивчення і впровадження педагогічного досвіду.
31. Інновації (нововведення) в освіті та критерії їх оцінки.
32. Основні законодавчі документи про школу.

33. Основні нормативно-правові документи про школу.
34. Основні організаційні документи про школу.
35. Вимоги до ведення класного журналу.

ТЕСТИ

1. Положення, що школознавство є галузь педагогічної науки, що має своєю метою дослідження змісту і методів управління шкільною справою, розкриття особливостей системи керівництва школою, організацією її роботи:

1. Вірне.
2. Невірне.
3. Неточне.
4. Неповне.

2. Хто з керівників школи організовує та контролює процес навчання школярів, їх загальноосвітню і трудову підготовку, перевіряє виконання навчальних планів і програм, здійснює керівництво методичною роботою з учителями школи:

1. Директор школи.
2. Заступник директора з виховної роботи.
3. Заступник директора з навчальної роботи.
4. Помічник директора з господарської частини.

3. Навчальний план – це:

1. Сертифікат, що визначає склад, навчальних предметів, що вивчаються в школі, порядок їх вивчення за роками, кількість годин у тиждень і на рік. структуру навчального року.
2. Визначення кількості навчальних предметів, а також змісту матеріал) з кожного навчального предмету.
3. Розкриття змісту навчального матеріалу за предметами, кількість годин на вивчення тем, розділів, початок і закінчення навчального року, протяжність канікул.

4. На основі навчального плану складаються такі документи:

- 1.Річний план школи;
- 2.Розклад уроків:
- 3.Тематичний план роботи вчителя.
- 4.План виховної роботи класного керівника.
- 5.Правильної відповіді немає.

5. Інспектування школи, що передбачає перевірку усіх сторін діяльності школи називається:

- 1.Фронтальним.
- 2.Вибірковим.
- 3.Тематичним.

6. Інспектування школи, що передбачає перевірку лише окремих ділянок- роботи школи називається:

1. Фронтальним.
2. Вибірковим.
3. Тематичним.

7. Інспектування школи, що спрямоване на поглиблене вивчення вирішення важливої проблеми певною групою шкіл називається: :

- 1.Фронтальним.
- 2.Вибірковим.
- 3.Тематичним.

8. Назвіть загальні функції управління закладами освіти.

- 1.Планування, організація, координування, контроль, регулювання, аналіз, облік.
- 2.Планування, виконання, зворотній зв'язок, оцінка результатів, рекомендації.
- 3.Організація, виконання, координування, аналіз, облік, контроль.
- 4.Планування, організація, облік, контроль.
- 5.Правильної відповіді немає.

9. Які методи управління закладами освіти належать до організаційних?

1.Методи формування суспільної свідомості, методи морального стимулювання, створення нормального психологічного клімату в колективі, методи соціологічних досліджень.

2.Методи матеріального стимулювання, метод нормування, інструктування, економічного планування.

3.Науково-практичні конференції педагогічних працівників, педагогічні читання, семінари, диспути, серпневі наради вчителів.

4.Метод інструктування, регламентування, нормування, розпорядчі акти.

5.Правильної відповіді немає.

10. До якої групи відносяться такі методи управління: науково-практичні конференції педагогічних працівників, серпневі наради вчителів, педагогічні читання, семінари, диспути?

1.Організаційні методи.

2.Педагогічні методи.

3.Соціально-психологічні методи.

4.Економічні методи.

5.Статистичні методи.

11. Назвіть загальну функцію управління, що передбачає якісну оцінку навчально-виховного процесу, вироблення рекомендацій щодо вдосконалення процесу управління.

1.Аналіз.

2.Координування.

3.Планування.

4.Контроль.

5.Правильної відповіді немає.

12. Положення про те, що управління –це діяльність, що забезпечує планомірний і цілеспрямований вплив на управлінську систему з метою її максимального функціонування є:

1. Вірне

2. Невірне

13. Вкажіть відповідь, у якій перераховано органи державного управління освітою в нашій країні.

1. Міністерство освіти і науки, обл, рай/міськ управління освітою.
2. Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, обласні, районні держадміністрації.
3. Міністерство освіти і науки, АПН України і її науково-дослідні інститути, ВАК України, вузи.
4. Міністерство освіти і науки, міністерства і відомства, які мають навчально-виховні заклади, ВАК України, управління освіти облдержадміністрації, відділи освіти райдержадміністрацій.
5. АПН України, ВАК України, ВНЗ I-II і III-IV рівнів акредитації, інститути підвищення кваліфікації педпрацівників.

14. Хто входить до складу ради школи?

1. Директор школи і його заступники.
2. Педагогічні працівники школи.
3. Представники громадськості і батьки.
4. Учні, батьки, представники громадськості, працівники закладу освіти.
5. Керівники шкільних методичних об'єднань.

15. Чи може рада школи звільнити директора школи?

1. Не може.
2. Може, якщо директор школи не виконав рішення ради школи.
3. Може, якщо директор школи зловживає службовим становищем.
4. Може, якщо директор школи порушує статут школи.
5. Може, якщо за це проголосувало більше половини членів ради.

16. Кому підпорядковані такі вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації, як технікуми, училища?

1. Відділу освіти рай(міськ)держадміністрації, рай(міськ)-методкабінету.
2. Обласному інституту післядипломної освіти.
3. Управлінню освіти обласної держадміністрації, Міністерству освіти і науки України.
4. ВАК України.
5. АПН України.

17. Хто очолює педагогічну раду школи?

1. Кого оберуть учителі: це виборна посада.
2. Той, кого директор призначить.
3. Заступник директора школи.
4. Директор школи.
5. Правильної відповіді немає.

18. Що входить в зміст методичної роботи в школі? Вкажіть "зайву" відповідь.

1. Вивчення і впровадження в практику роботи передового педагогічного досвіду.
2. Вивчення і аналіз навчальних досягнень учнів.
3. Аналіз навчальних програм, підручників, посібників, методичних рекомендацій.
4. Знайомство з новими досягненнями психолого-педагогічних наук і методик викладання навчальних предметів.
5. Атестація педагогічних працівників.

19. Вкажіть відповідь, у якій наведена індивідуальна форма методичної роботи.

1. Епізодичні семінари.
2. Стажування.
3. Відкритий урок.
4. Методична оперативна нарада.
5. Тиждень педагогічної майстерності.

20. Назвіть найбільш поширену колективну форму методичної роботи з учителями.

1. Методичні об'єднання вчителів.
2. Науково-практичні конференції.
3. Індивідуальні консультації.
4. Семінари.
5. Стажування.

21. Яка періодичність проходження педагогічними працівниками курсової перепідготовки?

1. Один раз у 5 років.
2. Один раз у 3 роки.
3. Щорічно.
4. У залежності від потреби.
5. У залежності від бажання.

22. Назвіть форму методичної роботи, яка, в основному, використовується під час проведення атестації педагогічних працівників. Учитель звітує про результати навчально-виховної роботи, ділиться своїми знахідками, методичними доробками, знайомить колег з технологією власного досвіду.

1. Постійно діючий семінар.
2. Відкритий урок.
3. Творчий звіт учителя.
4. Науково-практична конференція.
5. Педагогічні читання.

23. Хто в школі безпосередньо організовує методичну роботу з учителями?

1. Директор школи.
2. Заступник директора школи з навчально-виховної роботи.
3. Помічник директора з господарської роботи.
4. Педагог-організатор.
5. Керівник методоб'єднання.

24. Назвіть обов'язкову форму підвищення професійної кваліфікації педагогічних працівників.

1. Творчі звіти вчителів.
2. Тижні педагогічної майстерності.

3. Постійно діючі та епізодичні семінари.
4. Курси підвищення кваліфікації.
5. Методичні оперативні наради.

25. Хто із керівників школи несе персональну відповідальність за організацію і якість навчально - виховного процесу.

1. Заступник директора школи з виховної роботи.
2. Заступник директора школи з навчально - виховної роботи.
3. Директор школи.
4. Завідуючий відділом освіти райдержадміністрації.
5. Заступник директора з науково - методичної роботи.

26. Хто в школі складає розклад занять?

1. Директор школи.
2. Заступник директора школи з навчально - виховної роботи.
3. Заступник директора школи з виховної роботи
4. Педагог - організатор.
5. Учитель початкових класів.

27. Назвіть вид внутрішньоскільного контролю, при якому підлягає вивченню і перевірці вся система роботи вчителя, групи вчителів.

1. Тематичний контроль.
2. Персональний контроль.
3. Фронтальний контроль.
4. Класно - узагальнюючий контроль.
5. Попередній контроль.

28. Назвіть вид внутрішньоскільного контролю, який передбачає розв'язання окремих педагогічних проблем.

1. Класно - узагальнюючий контроль.
2. Тематичний контроль.
3. Персональний контроль.
4. Оглядовий контроль.
5. Фронтальний контроль.

29. Вкажіть відповідь, у якій найбільш повно перелічено види всерединішкільного контролю.

1. Контроль за станом викладання навчальних предметів, контроль за якістю знань учнів, контроль за відвідуванням учнями школи.
2. Оглядовий, попередній, персональний, тематичний, класно - узагальнюючий, фронтальний.
3. Попередній, фронтальний, підсумковий, контроль за семестр.
4. Персональний, тематичний, контроль за веденням зошитів, контроль за методичною роботою.
5. Класно - узагальнюючий, фронтальний, контроль за станом викладання навчальних предметів, контроль за якістю знань учнів.

30. Назвіть вид всерединішкільного контролю, який передбачає вивчення впливу різних учителів на учнів одного класу.

1. Фронтальний контроль.
2. Оглядовий контроль.
3. Тематичний контроль.
4. Попередній контроль.
5. Класно - узагальнюючий контроль.

31. Назвіть метод всерединішкільного контролю, який дає можливість швидко перевірити рівень навчальних досягнень всіх учнів класу.

1. Усна перевірка.
2. Метод спостереження навчальних занять.
3. Метод письмової перевірки.
4. Метод спостереження виховних занять.
5. Вивчення продуктів діяльності.

32. Назвіть основний документ у плануванні роботи школи.

1. Розклад уроків.
2. Річний план роботи школи.
3. План роботи батьківського комітету.
4. План роботи методичного об'єднання вчителів.

33. Як доцільно скласти розклад занять для класу-комплекту, в який входять учні першого класу?

1. Одночасно починати уроки в кожному класі, уроки музики, фізкультури поєднувати тільки самі з собою.
2. Уроки читання доцільно поєднувати з уроками мови, математики з уроками математики.
3. Доцільно поєднувати однакові навчальні предмети.
4. Доцільно поєднувати в розкладі занять предмети з більшими і меншими можливостями для організації самостійної роботи.
5. Доцільно працювати за системою скорочених уроків і зміщеним розкладом занять: перші 1-2 уроки вчитель працює з першим класом, а учні інших класів комплекту заняття починають з третього уроку.

34. Яка періодичність проведення чергової атестації педагогічних працівників?

1. Щорічно.
2. Один раз у 8 років.
3. Один раз у 3 роки.
4. Один раз у 10 років.
5. Один раз у 5 років.

35. Хто проводить атестацію педагогічних працівників?

1. Директор школи.
2. Заступник директора школи з навчально-виховної роботи.
3. Інспектор відділу освіти рай(міськ)держадміністрації.
4. Атестаційна комісія.
5. Педагогічна рада школи.

36. Хто в школі здійснює контроль за станом викладання навчальних предметів?

1. Голова ради школи.
2. Директор школи та його заступник з навчально-виховної роботи.
3. Інспектор відділу освіти райдержадміністрації.
4. Керівник шкільного методоб'єднання вчителів.

5. Голова батьківського комітету школи.

37. Педагогічний досвід залежно від обсягу теми можна поділити на:

1. Комплексний і локальний.
2. Індивідуальний і колективний.

38. Який з компонентів структури вивчення і узагальнення педагогічного досвіду є "зайвим":

1. Цільовий.
2. Стимулююче-мотиваційний.
3. Змістовий.
4. Операційно-діяльнісний.
5. Управлінський.
6. Аналітико-результативний.

39. Назвіть педагога-новатора, темою досвіду якого є використання диференційованого підходу до учнів на уроках в 1 - 4 класах.

1. В.Ф.Шаталов.
1. В.О.Сухомлинський.
2. С.М.Лисенкова.
3. С.П.Логачевська.
4. Ш.О.Амонашвілі.

40. Виберіть відповідь, у якій названо форми впровадження в практику передового педагогічного досвіду.

1. Методичні об'єднання вчителів, школи передового педагогічного досвіду, конференції, семінари.
2. Бесіди, лекції, розповіді, відеозаписи уроків, журнальні статті.
3. Тижні педагогічної майстерності, плакати, буклети, книги, перегляд діа - і кодозаписів.
4. Книги, статті з досвіду роботи.
5. Кінофільм з досвіду роботи.

41. У чому суть процесу впровадження передового педагогічного досвіду?

1. У підготовці методичних рекомендацій щодо впровадження в практику досвіду роботи конкретного вчителя чи групи вчителів.
2. У створенні школи передового педагогічного досвіду.
3. У впровадженні в практику роботи ідей педагогічної науки.
4. У впровадженні в практику роботи педагогічного досвіду вчителя-новатора.
5. Правильної відповіді немає.

42. Виберіть відповідь, у якій правильно названо послідовність вивчення передового педагогічного досвіду.

1. Теоретична підготовка, визначення педагогічної проблеми та об'єкта для вивчення досвіду, попереднє вивчення досвіду, основне вивчення досвіду.
2. Попереднє вивчення досвіду, основне вивчення досвіду, визначення провідних ідей досвіду, оцінка перспективності досвіду.
3. Формулювання педагогічної проблеми та об'єкта вивчення досвіду, попереднє вивчення, теоретична підготовка, основне вивчення досвіду, визначення провідних ідей досвіду.
4. Теоретична підготовка, попереднє вивчення досвіду, основне вивчення досвіду, опис досвіду, вироблення методичних рекомендацій.
5. Визначення об'єкта для вивчення досвіду, попереднє вивчення досвіду, основне вивчення досвіду, опис досвіду, вироблення методичних рекомендацій.

43. На які види поділяють передовий педагогічний досвід у залежності від характеру його новизни?

1. Раціоналізаторський і колективний.
2. Новаторський і індивідуальний.
3. Зразковий, раціоналізаторський, дослідницький.
4. Локальний і комплексний.
5. Дослідницький, комплексний, локальний.

44. Хто є автором книги про особливості випереджуючого навчання?

1. С. П. Логачевська.
2. Ш. О. Амонашвілі.
3. С. М. Лисенкова.
4. А. С. Макаренко.
5. В. О. Сухомлинський.

45. Що розуміють під поняттям "інспектування шкіл"?

1. Це відвідування інспектором відділу освіти райдержадміністрації закріпленої за ним школи.
2. Це система державного контролю за виконанням школами постанов і законів Верховної Ради указів, розпоряджень Президента України, рішень уряду та інших керівних органів у галузі освіти з одночасним наданням їм допомоги.
3. Це контроль шкільної інспекції відділу освіти райдержадміністрації.
4. Це контроль шкільної інспекції управління освіти облдержадміністрації.
5. Це контроль шкільної інспекції Міністерства освіти і науки України.

46. Що входить у зміст роботи шкільної інспекції? Знайдіть "зайву" відповідь.

1. Контроль за станом викладання та рівнем навчальних досягнень учнів, їх вихованістю.
2. Контроль за вивченням і впровадженням передового педагогічного досвіду, досягнень психолого-педагогічної науки.
3. Контроль за виконанням школами постанов, наказів, директивних та нормативних документів з питань освіти, навчання і виховання учнів.
4. Контроль за виплатою заробітної плати педагогічним працівникам школи.
5. Контроль за роботою адміністрації школи з кадрами.

47. Які основні умови ефективного інспектування шкіл? Знайдіть "зайву" відповідь.

1. Систематичність, плановість.
2. Глибина педагогічного аналізу стану справ.
3. Усебічність, об'єктивність.
4. Технічність.
5. Вимогливість, тактовність інспекторського персоналу.

48. В яких формах здійснюється педагогічна освіта батьків:

1. Семінари.
2. Лекторії.
3. Методичні конференції.
4. Виставка психолого-педагогічної літератури.
5. Індивідуальні консультації.

49. Який із перелічених принципів не є принципом управління:

1. Принцип демократизації управління.
2. Принцип поєднання колегіальності з персональною відповідальністю
3. Принцип врахування вікових та індивідуальних особливостей.
4. Принцип науковості.

50. Назвіть принцип управління, що передбачає розвиток колегіальності в роботі, підзвітність керівника органами державної влади:

1. Принцип оперативності, конкретності й діловитості.
2. Принцип ініціативи й активності
3. Принцип поєднання колегіальності з персональною відповідальністю
4. Принцип демократизації управління.
5. Принцип науковості.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Встановлюється таке співвідношення між шкалою оцінок ECTS, університетською шкалою, національною шкалою оцінювання і бальним накопиченням:

Оцінка ECTS	Визначення	Університетська шкала	Національна шкала
A	Відмінно	10, 9 відмінно	5 відмінно
B	Дуже добре	8 добре	4 добре
C	Добре	7 добре	
D	Задовільно	6 задовільно	3 задовільно
E	Достатньо	5 задовільно	
FX	Умовно незадовільно	4, 3 незадовільно з можливим повторним складанням	2 незадовільно
F	Безумовно незадовільно	2, 1 незадовільно з обов'язковим повторним курсом	

Пояснення оцінок ECTS:

A „Відмінно” – теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані, всі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість їх виконання оцінена кількістю балів, близькою до максимального.

B „Дуже добре” – теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з засвоє-

еним матеріалом в основному сформовані, всі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимального.

С „Добре” – теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, деякі практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, всі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимального.

Д „Задовільно” – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не мають суттєвого характеру, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань виконані, деякі з виконаних завдань, можливо містять помилки.

Е „Достатньо” – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато з передбачених програмою навчання завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінені кількістю балів, близькою до мінімального.

FX „Умовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань не виконані, або якість їх виконання оцінені кількістю балів, близькою до мінімального. При додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань.

F „Безумовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу не засвоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом не приведе до будь-якого значимого підвищення якості виконання навчальних завдань.

Оцінювання самостійної роботи студентів відбувається за трьома рівнями складності:

1. Репродуктивний рівень – перевіряється рівень сформованості вмінь підбирати бібліографію до даної теми, добирати цитати, міркування педагогів, офіційних документів.
2. Частково-пошуковий рівень - перевіряється рівень написання рефератів і повідомлень; розв'язування педагогічних задач.
3. Творчий: перевіряється рівень сформованості вміння підбирати, проектувати і моделювати педагогічні ситуації та педагогічні задачі, опорні схеми, наочні посібники, складати словники педагогічних термінів з даної теми на основі аналізу літератури, конструювання власних дефініцій..